

ΕΤΟΣ 57ον

18 Ὀκτωβρίου 2009

ΑΡΙΘ. ΦΥΛ. 42 (2942)

ΛΟΥΚΑΣ, Ο ΕΛΛΗΝΑΣ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΗΣ ΚΑΙ ΑΓΙΟΓΡΑΦΟΣ

Στόν αγώνα τοῦ ἀποστόλου Παύλου γιά τή διάδοση τοῦ Εὐαγγελίου συμμετείχαν καί ἄλλοι ἐκλεκτοί καί σημαντικοί συνεργάτες, ὅπως ὁ Λουκάς ὁ μετέπειτα Εὐαγγελιστής (Κοθ. 4,11.14), τοῦ ὁποίου τή μνήμη γιορτάζει σήμερα ἡ Ἐκκλησία. Ἦταν «συνεργός του στή βασιλεία τῶν οὐρανῶν», ὅπως χαρακτηριστικά γράφει ὁ Παῦλος. Ἐνῶ πολλοί ἄλλοι καί ἀπό τό εἰδωλοπλατρικό κατεστημένο τῆς ἐποχῆς καί ἀπό τήν ἐβραϊκή κοινότητα, μέσα κι ἔξω ἀπό τήν Παλαιστίνη, γίνονταν «συνεργάτες τῆς ἀπωλείας», ὁ Λουκάς μέ τή χάρη τοῦ Θεοῦ ξέφυγε ἀπό τά δόκανα καί τίς παγίδες τους, ὅταν συναντήθηκε καί γνώρισε τόν ἀπόστολο τῶν ἐθνῶν, τόν ἅγιο Παῦλο.

Φυσικές καταβολές καί μόρφωση τοῦ ἀπ. Λουκά

Ὁ ἀπόστολος Λουκάς γεννήθηκε στίς ἀρχές τοῦ Α΄ αἰ., καί σύμφωνα μέ τόν ἱστορικό Εὐσέβιο, καταγόταν ἀπό τήν Ἀντιόχεια τῆς Συρίας. Ἔζησε σέ περιβάλλον ἐλληνικό καί εἰδωλοπλατρικό, καί φαίνεται ὅτι στή νεανική του ἡλικία πίστευε κι αὐτός στήν εἰδωλοπλατρική θρησκεία τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων προγόνων του.

Ταυτόχρονα, ὅμως, εἶχε τήν εὐκαιρία νά γνωρίσει τήν ἐλληνική γλῶσσα καί παιδεία, προσόν ἀνεκτίμητο γιά τή μετέπειτα ἐξέλιξή του. Κι ἄν προστεθεῖ ἡ ἱατρική ἐπιστήμη πού σπούδασε καί ἐξάσκησε (ἰδιαίτερα γιά τίς παθήσεις τῶν ματιῶν), τότε ἰσχύει ἡ παρατήρηση ἑνός μεγάλου ξένου ἱστορικοῦ «ὅτι ἦταν ὁ πιό μορφωμένος ἀπό τοὺς συνοδοὺς καί συνεργάτες τοῦ ἀπ. Παύλου». Ἡ ἐλληνομάθεια καί ἡ γνώση τῆς ἱατρικῆς ἐπιστήμης ἦταν γιά τήν ἐποχή του ἡ ἀνώτατη βαθμίδα κοσμικῆς γνώσεως.

Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (Κολ. δ' 5-11, 14-18)

Πατρικές παραινέσεις

Ἀδελφοί, ἐν σοφίᾳ περιπατεῖτε πρὸς τοὺς ἔξω, τὸν καιρὸν ἐξαγοραζόμενοι. Ὁ λόγος ὑμῶν πάντοτε ἐν χάριτι, ἅλατι ἠηρυμένως, εἰδέναι πῶς δεῖ ὑμᾶς ἐνὶ ἐκάστῳ ἀποκρίνεσθαι. Τὰ κατ' ἐμὲ πάντα γνωρίσει ὑμῖν Τυχικός ὁ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς καὶ πιστὸς διάκονος καὶ σύνδουλος ἐν Κυρίῳ, ὃν ἔπεμψα πρὸς ὑμᾶς εἰς αὐτὸ τοῦτο, ἵνα γνῶ τὰ περὶ ὑμῶν καὶ παρακαλέσῃ τὰς καρδίας ὑμῶν, σὺν Ὁνησίμῳ τῷ πιστῷ καὶ ἀγαπητῷ ἀδελφῷ, ὅς ἐστιν ἐξ ὑμῶν· πάντα ὑμῖν γνωριοῦσι τὰ ὧδε. Ἀσπάζεται ὑμᾶς Ἀρίσταρχος ὁ συναχμάλωτός μου, καὶ Μάρκος ὁ ἀνεψιὸς Βαρνάβα, περὶ οὗ ἐλάβετε ἐντολὰς· ἐὰν ἔλθῃ πρὸς ὑμᾶς, δέξασθε αὐτόν, καὶ Ἰησοῦς ὁ λεγόμενος Ἰούστος, οἱ ὄντες ἐκ περιτομῆς, οὗτοι μόνου συνεργοὶ εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, οἵτινες ἐγενήθησάν μοι παρηγορία. Ἀσπάζεται ὑμᾶς Λουκᾶς ὁ ἰατρός ὁ ἀγαπητὸς καὶ Δημᾶς. Ἀσπάσασθε τοὺς ἐν Λαοδικείᾳ ἀδελφούς καὶ Νυμφᾶν καὶ τὴν κατ' οἶκον αὐτοῦ ἐκκλησίαν· καὶ ὅταν ἀναγνωσθῇ παρ' ὑμῖν ἡ ἐπιστολή, ποιήσατε ἵνα καὶ ἐν τῇ Λαοδικέῳ ἐκκλησίᾳ ἀναγνωσθῇ, καὶ τὴν ἐκ Λαοδικείας ἵνα καὶ ὑμεῖς ἀναγνῶτε. Καὶ εἶπατε Ἀρχίππῳ· βλέπε τὴν διακονίαν ἣν παρέλαβες ἐν Κυρίῳ, ἵνα αὐτὴν πληροῖς. Ὁ ἀσπασμὸς τῆ ἐμῆ χειρὶ Παύλου. Μνημονεύετέ μου τῶν δεσμῶν. Ἡ χάρις μεθ' ὑμῶν ἀμήν.

Ἡ μεγάλη γνωριμία ὡς σταθμὸς στῆ ζωῆ του

Ὡς γιὰ τὸν Λουκᾶς ἦλθε στὴν Ἑλλάδα τὸ 42 μ.Χ. ἐπὶ ρωμαίου αὐτοκράτορα Τίτου Κλαυδίου καὶ ἄσκησε τὴν ἰατρικὴ ἐπιστὴμ στῆ Θήβα τῆς Βοιωτίας. Ἐκεῖ γνώρισε τὴν ἀποκάλυψη τῆς ζωῆς του, τὸν ἀπόστολο τῶν ἐθνῶν, Παῦλο. Ἐκεῖνος λοιπὸν τὸν δίδαξε καὶ τὸν φώτισε στὴν πίστη τοῦ Χριστοῦ καὶ τὸν ἔκανε μέλος τῆς Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας.

Ὁ κορυφαῖος Ἀπόστολος βρῆκε τὸν κατάλληλο συνεργό, ἀνακάλυψε τὸν εὐαγγελιστὴ τῆς Ἐκκλησίας. Καὶ ὁ Λουκᾶς, ὁ φιλομαθὴς καὶ ἐνάρετος, βρῆκε τὴν πηγὴ τῆς θείας γνώσεως πού τόσο ποθοῦσε. Δὲν τοῦ ἀρκοῦσε ἡ θύραθεν παιδεία, ἤθελε τὴν ἐξ ἀποκαλύψεως γνώση, τὸν θεῖο φωτισμό. Ἦθελε νὰ συναντήσῃ τὸν «στερεώσαντα τοὺς οὐρανοὺς ἐν συνέσει», τὸν Λόγο τοῦ Θεοῦ «δι' οὗ τὰ πάντα ἐγένετο», τὸν ἰατρό τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων μας, τὸν Σωτήρα τοῦ κόσμου Ἰησοῦ Χριστό (Ψαλμ. 135,6· Ἰωάν. 1,3). Καὶ τίς ἱερές του αὐτὲς ἐπιθυμίες τίς ὀλοκλήρωσε γνωρίζοντας τὸν μέγα ἄπ. Παῦλο.

Καὶ γιὰ τὸν λόγο αὐτό ὁ Λουκᾶς ἐγίνε πιστὸς καὶ ἀφοσιωμένος συνεργάτης τοῦ ἄπ. Παύλου (Β' Τιμ. 4,11). Τὸν ἀκολούθησε σὲ ὅλες τίς ἀποστολικές του περιοδεῖες. Ἐγίνε μάρτυρας τοῦ ταξιδιοῦ του (καὶ τοῦ ναυαγίου του) ἀπὸ τὴν Καισάρεια στῆ Ρώμη, ὅπου καὶ ὁ μαρτυρικός θάνατος τοῦ ἄπ. Παύλου.

Μετάφραση τῆς Ἀποστολικῆς περικοπῆς

Ἀδελφοί, συμπεριφέρεσθε πρὸς τοὺς ἔξω μὲ σοφίαν, ἐπωφελοῦμενοι τοῦ χρόνου πού ἔχετε. Ὁ λόγος σας νά εἶναι πάντοτε μὲ χάριν, ἀρτυμένος μὲ ἀλάτι, καί νά ξέρετε πὼς πρέπει νά ἀπαντᾶτε εἰς τὸν καθένα. Ὅλα τὰ σχετικά μὲ ἐμέ θά σᾶς τὰ γνωρίσῃ ὁ Τυχικός, ὁ ἀγαππητός ἀδελφός καί πιστός διάκονος καί σύνδουλος ἐν Κυρίῳ, τὸν ὁποῖον ἔστειλα σ' ἐσᾶς δι' αὐτὸν ἀκριβῶς τὸν σκοπὸν, διὰ νά μάθῃ νέα σας καί νά σᾶς ἐνθαρρύνῃ. Θά εἶναι μαζί του ὁ Ὀνήσιμος, ὁ πιστός καί ἀγαππητός ἀδελφός, ὁ ὁποῖος εἶναι συμπατριώτης σας. Αὐτοί θά σᾶς πληροφορήσουν πὼς ἔχουν τὰ πράγματα ἐδῶ. Σᾶς χαιρετᾶ ὁ Ἀρίσταρχος, ὁ ὁποῖος εἶναι μαζί μου εἰς τὴν φυλακὴν, καί ὁ Μᾶρκος ὁ ἀνηψιὸς τοῦ Βαρνάβα –διὰ τὸν ὁποῖον ἐλάβετε ἤδη ἐντολάς, ἐάν ἔλθῃ σ' ἐσᾶς, νά τὸν δεχθῆτε– καί ὁ Ἰησοῦς, ὁ καλούμενος Ἰουῖτος. Αὐτοί εἶναι οἱ μόνοι ἀπὸ τοὺς Ἰουδαίους χριστιανούς, πού ἔγιναν συνεργάται μου διὰ τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, καί μοῦ ἐστάθηκαν παρηγοριά. Σᾶς χαιρετᾶ ὁ Λουκάς ὁ ἰατρός ὁ ἀγαππητός, καί ὁ Δημᾶς. Χαιρετῆστε τοὺς ἀδελφούς πού βρίσκονται εἰς τὴν Λαοδικεῖαν, καί τὸν Νυμφᾶν καί τὴν ἐκκλησίαν τοῦ σπιτιοῦ του. Ὅταν διαβάσετε τὴν ἐπιστολὴν, φροντίστε νά διαβασθῇ καί εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῶν Λαοδικέων καί νά διαβάσετε καί σεῖς τὴν ἐπιστολὴν ἀπὸ τὴν Λαοδικεῖαν. Νά πῆτε εἰς τὸν Ἄρχιππον: «Πρόσεχε τὴν ὑπηρεσίαν πού παρέλαβες ἐν Κυρίῳ, διὰ νά τὴν ἐκπληρώνης». Ὁ χαιρετισμὸς γράφεται μὲ τὸ χέρι ἐμοῦ τοῦ Παύλου. Νά θυμᾶσθε ὅτι εἶμαι φυλακισμένος. Ἡ χάρις νά εἶναι μαζί σας. Ἀμήν.

(Ἐκ τῆς μεταφράσεως τῆς Καινῆς Διαθήκης τῶν ἀειμνήστων καθηγ. Β. Βέλλη, Ἀρχιμ. Εὐ. Ἀντωνιάδου, Ἀμ. Αἰλιβιζάτου, Γερ. Κονιδάρη, Ἔκδ. ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ).

Ὁ Ἕλληνας εὐαγγελιστὴς τοῦ Χριστοῦ

Τό Πνεῦμα τό Ἅγιο «ὄπου θέλει πνέει» καί στὴν περίπτωσι τοῦ Λουκά βρῆκε τὸν κατάλληλον νοῦ γιὰ νά τὸν φωτίσει, ὥστε μὲ τρόπο θεόπνευστο νά γράψῃ τό κατὰ Λουκᾶν Εὐαγγέλιον. Καί οἱ μέχρι τότε διηγήσεις ἀλλήλα καί οἱ σοφές ὑποδείξεις τοῦ μεγάλου Ἀποστόλου ἔδωσαν τὴν ἀφορμὴν γιὰ νά συντάξῃ καί νά ἐκθέσῃ μὲ πληρότητα, μὲ ἀκρίβεια καί χαρισματικὸ γλιφυρὸ (γλυκὸ) ὕψος τῆ ζωῆ, τῆ διδασκαλίᾳ καί τὸ ἔργον τοῦ ἐπὶ τῆς γῆς Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ. Νά τονίσει καί νά ἀναδείξῃ τὴ δράσι τῆς πρώτης Ἐκκλησίας, σάν πρότυπον, ρίζα καί συνέχεια τῆς καθολικῆς καί ἀποστολικῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας.

Καί ὅλα αὐτὰ στὴν ἑλληνικὴ γλῶσσα, στή γλῶσσα πού μιλοῦσαν σχεδόν ὅλοι τὴν ἐποχὴ ἐκείνη, τῆ γλῶσσα πού χρησιμοποιοῦσαν φιλόσοφοι, ἐπιστήμονες καί φιλομαθεῖς. Στὴ γλῶσσα πού γράφτηκε ὁ πολιτισμὸς τῆς ἀρχαίας, τῆς ἑλληνιστικῆς, ἀλλήλα καί τῆς νεότερης Ἑλλάδας. Μὲ τὴ χρῆσι τῆς ἑλληνικῆς γλώσσας ὁ Λουκάς γίνεται Εὐαγγελιστὴς γιὰ τὴν παγκόσμιαν καί οἰκουμενικὴν

18 Ὀκτωβρίου 2009: ΛΟΥΚΑ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΚΑΙ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΟΥ
Μαρίνου μάρτυρος τοῦ γέροντος.

Ἦχος: β΄ – Ἑωθινόν: Η΄ – Ἀπόστολος: Κολ. δ΄ 5-11, 14-18 – Εὐαγγέλιον: Λουκ. ι΄ 16-21.

Η ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ: 25 Ὀκτωβρίου, ΣΤ΄ Λουκᾶ.
Ἀπόστολος: Γαλ. α΄ 11-19 – Εὐαγγέλιον: Λουκ. π΄ 27-39.

πίστη τῆς Ἐκκλησίας, καί προσδίδει σέ ὄλους ἐμᾶς τοὺς Ἕλληνας μεγάλη τιμή, ἀλλὰ καί πνευματική ὑποχρέωση.

Ὁ Ἕλληνας ἀγιογράφος

Ἡ θεία πρόνοια, γράφει ὁ Χόλτσερ, χάρισε δύο γεμάτες ζωὴ εἰκόνες τῆς Ἐκκλησίας: ἡ μία ζωγραφίστηκε ἀπὸ τὸ χέρι τοῦ ἀπ. Παύλου στὶς ἐπιστολὲς του, καί ἡ ἄλλη ἀπὸ τὸ ἦσυχο καί σταθερὸ χέρι τοῦ χειρουργοῦ, πού χειριζόταν μέ τὴν ἴδια εὐκολία τὸ ἱατρικὸ νυστέρι καί τὴ γραφίδα τοῦ Εὐαγγελιστοῦ. Ἐπιπλέον, ὁ εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς, κατὰ τὴν παράδοση, χάρισε μέ τὸν χρωστήρα τοῦ ζωγράφου τρεῖς θαυματουργές εἰκόνες τῆς Παναγίας στὶς ἱερές Μονές τοῦ Μεγάλου Σπηλαιῶ, τῆς Παναγίας Σουμελᾶ καί τοῦ Κύκκου. Καί πῆρε, ὅπως διασώζει ἡ παράδοση, τὴν εὐλογία τῆς Παναγίας· «ἡ χάρις τοῦ Υἱοῦ μου νὰ ἴναι (μέ τὴ μεσιτεία μου) μέ τίς Εἰκόνες αὐτές». Ἐκτοτε στὴν ὀρθόδοξη ζωὴ καί λατρεία μέ τὴν τέχνη τῆς ἀγιογραφίας ἀπεικονίζονται τὰ ἱερά πρόσωπα τοῦ Χριστοῦ, τῆς Παναγίας καί τῶν Ἁγίων τῆς Ἐκκλησίας μας.

Ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, οἱ εἰκόνες τοῦ εὐαγγελιστοῦ Λουκᾶ εἶναι ἓνα δεύτερο εὐαγγέλιο, πού μιλᾷ μέ τὴν παγκόσμια γλῶσσα τῆς εἰκόνος. Ἐνα ἱερὸ σύμβολο τῆς Ἐκκλησίας πού, μέσα ἀπὸ τὰ ἀριστουργήματα τῆς βυζαντινῆς ἀγιογραφίας, ἡ χριστιανικὴ εὐσέβεια μεταφέρεται στὸ πρωτότυπο, τὸν Χριστὸ καί τοὺς Ἁγίους. Ἐτσι, μεταδίδεται ἡ χάρις τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ καί τῶν Ἁγίων στοὺς πιστοὺς προσκυντές. Ἀμήν.

Ἀρχιμ. Χ. Ν.

ΟΜΙΛΙΑ ΤΗΣ «ΦΩΝΗΣ ΚΥΡΙΟΥ»: 1) Κάθε Σάββατο καί ὥρα 6.00 π.μ. γίνεται τὸ κήρυγμα τῆς «Φωνῆς Κυρίου», στὸν Ἱ. Ναὸ Ἁγίας Εἰρήνης (ὁδ. Αἰόλου) Ἀθήνα. Προηγείται ἡ Ἀκολουθία τοῦ Ἑσπερινοῦ, στὴν ὁποία περιστασιακῶς θά χοροστατεῖ ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος καί θά ὀμιλεῖ. 2) Κάθε Δευτέρα καί ὥρα 4.30 π.μ. γίνεται τὸ κήρυγμα τῆς «Φωνῆς Κυρίου» στὸν Ἱ. Προσκυνηματικὸν Ναὸ Ἁγίας Βαρβάρας στὸν ὁμώνυμο Λῆμο Ἀττικῆς. Προηγείται ἡ Παράκληση τῆς Ἁγίας καί ὀμιλεῖ ἓνας ἀπὸ τοὺς Ἐφημερίους τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ.

«ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ», ἑβδομαδιαῖο φύλλο ὀρθοδόξου πίστεως καί ζωῆς τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος». Ἰασοῦ 1, 115 21 Ἀθήνα. Ἐκδότης - Διευθυντής· Ἐπίσκοπος Φαναρίου Ἀγαθάγγελος. Σύνταξη, τηλ. 210.7272.331. Διευκρίτιση, τηλ. 210.7272.388. Ὑπὸ τῶν ἱερῶν ναῶν διανέμεται δωρεάν. Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Ἡ «ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ» σ' ὄλο τὸν κόσμο μέσω Διαδικτύου: www.apostoliki-diakonia.gr
